

خانعلی زاده: روایتگری همان کاری است که چندی پیش شبکه خبر انجام داد و به عنوان مثال گفت وگویی با سفیر اوکراین در تهران داشت که این سفیر گفته بود انتظار داریم ایران از مانع حمایت کند. این اقدامی بسیار درست است؛ چون حتی اگر فرض دیپلماسی ماطرقداری از یکی از طرفین جنگ هم باشد، این وظیفه وزارت خارجه و دولت است اعلام کنند

ماجرای توییت خانعلی زاده خطاب به ظریف چه بود؟

شبیه دومیدانی

داخلی که در برخی موارد تبدیل به مناظره و دعوا میان دوره قبل و دوره بعد می‌شود؛ باید شبیه دو و میدانی باشد. به صورتی که سیاست خارجی از دولت قبل به دولت بعد منتقل شده و ادامه راه را در پیش گیرد. برای همین هم من بدون هیچ‌گونه کنایه سیاسی این پیشنهاد را صرفاً برای تأمین منافع ملی در حوزه رسانه داده‌ام.»

پیشنهادهای که اتفاقاً با واکنش‌های مثبت نیز روبه‌رو شده‌است و گفت: «به جز ۱۰ درصد کسانی که نسبت به این توییت واکنش منفی نشان داده و آن را حمل بر کنایه دانستند، بسیاری به آن نگاه مثبت و بر این پیشنهاد تأکید داشتند. به طوری که بسیاری آن را توییت و ریتوییت کردند و حتی شخص آقای حسام‌الدین آشنا که از دوستان آقای ظریف و از چهره‌های شاخص دولت قبل به حساب می‌آید، گفتند این موضوع نکته مهمی است و باید به آن پرداخته شود. به نظر من این فهم عمومی وجود دارد که چنین رویکردی چقدر درست است و تأمین‌کننده منافع ملی خواهد بود. نکته‌ای که در مذاکرات هم شاهد آن هستیم و طرفین تأکید دارند فارغ از نگاه‌های مثبت و منفی؛ مذاکره‌کننده ارشد در حوزه سیاست خارجی باید مورد حمایت قرار گیرد و این اتفاق در تمام حوزه‌های سیاست خارجی باید صورت گیرد.»

مهدی خانعلی زاده چندی پیش خطاب به محمدجواد ظریف، وزیر خارجه دولت دوازدهم توییت کرده بود که ای کاش درباره جنگ اوکراین و روسیه در تلویزیون توضیح دهد و برخی این توییت را کنایه دانستن و برخی دیگر نیز موافق آن بودند که چنین اتفاقی رخ دهد. به طوری که حسام‌الدین آشنا، مشاور رئیس‌جمهور سابق نیز به این موضوع واکنش مثبت نشان داد.

خانعلی زاده در توضیح انتشار این توییت گفت: «در حوزه سیاست خارجی، منافع ملی باید تأمین شود. مایک ایران خارج از کشور داریم و به هیچ عنوان حوزه سیاست داخلی نباید با مسائل سیاست خارجی تداخل داشته باشد که آسیب این تداخل را هم دیده‌ایم. فارغ از این که شخصاً مواضع آقای ظریف را قبول دارم یا نه، ایشان هشت سال وزیر خارجه کشور بوده و از ابتدای انقلاب نیز جزو ارکان وزارت خارجه محسوب می‌شود. پس باید این امکان را به آقای ظریف بدهیم در رسانه‌های بین‌المللی به عنوان شخصی که مواضع جمهوری اسلامی ایران را مطرح می‌کند، معرفی شود. همین کار، یکپارچه نشان دادن کشور در حوزه سیاست خارجی را نشان خواهد داد. اگر بخواهیم اعتماد به غرب، اعتماد به سازمان‌های بین‌المللی و اعتماد به حقوق بین‌الملل را مورد انتقاد قرار دهیم با صحبت‌هایی که آقای ظریف در تلویزیون بهتر می‌توان این موضوع را نشان داد و تأثیرگذاری بیشتری هم خواهد داشت.» او ادامه می‌دهد: «اگر این اتفاق بیفتد که هنوز هم دیر نشده‌است، بازی دو سر برد برای راهبردهای معطوف به منافع ملی کشورمان خواهد بود و من فکر می‌کنم حوزه سیاست خارجی برخلاف سیاست

معتقد است دبیران خبر با داشتن قدرت تحلیل می‌توانند با توجه به منافع ملی، مسیر روایتگری خبر را به بهترین شکل ممکن پیش ببرند: «در زمینه روایتگری خبری اطلاعات و دسترسی‌ها بسیار مهم است. متأسفانه در بعضی موارد می‌بینیم که برخی دبیران خبر که تمامی آنها زحمتکش و متخصص هستند، طبق دستور مدیر بالادستی، کار خود را انجام می‌دهند و در مورد این موضوع نیز به صورت پیشفرض و بدون آن که سیاستگذاری ابلاغ شود و با توجه به کلیشه ذهنی، چنین اقدامی در ساعات اولیه انتشار خبر در پیش گرفته شد که شاهد بودیم. در صورتی که اگر اطلاعات، آگاهی و قدرت تحلیل به افرادی که مستقیماً می‌خواهند محتوای آنتن را خروجی بگیرند داده شود، در آن لحظه آن فرد می‌تواند ارشدیت خود را ثابت کند و در این رویداد بین‌المللی بر اساس منافع ملی کشور انتشار اخبار را انجام دهد.»

او در پاسخ به این سوال که برای تأمین منافع ملی لازم است حرکت رسانه به چه سمت پیش برود؛ گفت: «حتی اگر فرض را بر این بگیریم نفع ملی ایران در همراهی با رویکرد روسیه است، می‌توان این کار را هم با تهیه مصاحبه چالشی از مقامات کشور اوکراین و بیان انتقادات درباره رفتارهایی که با این کشور شده‌است نیز انجام داد. اگر آن مسؤول خبر، دبیر خبر و کسانی که آنتن خبر را در اختیار دارند، متوجه باشد چرا دارند برای تأمین منافع ملی کشور، چنین رویکردی را اتخاذ می‌کنند و به صورت ماشینی و کارمندی این قضیه را پیش نبرند؛ خواهیم دید نتیجه محتوای به دست آمده نتیجه قابل قبولی خواهد بود که روی آنتن می‌رود. در حالی که وقتی در این زمینه به هم ریختگی وجود داشته باشد، یا از این طرف بام خواهیم افتاد یا از آن طرف بام. مثلاً صدا و سیما از واژه عملیات ویژه نظامی به جای جنگ استفاده می‌کند و با واکنش منفی مواجه می‌شود و بعد برای جبران، سراغ طرف مقابل رفته و گفت وگو تهیه می‌کند و ۱۸۰ درجه تغییر موضع را نشان می‌دهد که این کار هم قطعاً واکنش به همراه خواهد داشت. چون وقتی تحلیل درست بین دبیران خبر و افرادی که خروجی آنتن را کنترل می‌کنند وجود نداشته باشد، از چپ و راست خواهیم افتاد و در هر دو صورت هم منافع ملی آسیب خواهد دید و هم رسانه اعتبار خود را از دست خواهد داد.»

تهیه‌کننده و سردبیر برنامه «نقش جهان» ترجمه غلط را نیز عاملی دانست که باعث برخی اشتباه‌ها می‌شود و افزود: «استفاده از عبارت عملیات ویژه نظامی که در روز نخست در شبکه خبر نوشته شد اشتباه نبود؛ چون این عبارت توسط شخص رئیس‌جمهور روسیه برای آغاز جنگ استفاده شد. اما همان اطلاع نداشتن از وضعیت فضای بین‌الملل نیز باعث شد در روزهای بعدی نیز باز هم تکرار شود. البته ترجمه غلط نیز تأثیرات خود را در این میان داشته‌است. به عنوان مثال در روز شبکه خبر در اخبار می‌گفت طبق اعلام وزارت خارجه روسیه، فلان فرودگاه اوکراین از خدمت خارج شد. در صورتی که out of service معنی خارج از سرویس، خراب، از کار افتاده، از کار افتادن و... می‌دهد و انتخاب واژگان غلط در ترجمه نیز مشکلات زیادی را به همراه خواهد داشت که در این زمینه نیز باید دقت لازم صورت گیرد.»

